

virksomhederne og det være sig de mange danskere, der har kastet sig over mulighederne og beskæftiget sig med at udvikle dansk produktion.

Men det er også rigtigt, at det omgivende samfund, verden omkring os, betyder noget. Der har vi ikke haft så gode muligheder. Vi har et Tyskland, der har haft nogle meget store økonomiske vanskeligheder af gode grunde. Genforeningen er meget, meget omkostningsfuld på mange, mange måder. Tyskland er vores største handelspartner, og dér har vi ikke fået noget forærende fra, men vi har kunnet holde en lang række aktiviteter gående på trods af tyske økonomiske vanskeligheder.

Vores næststørste handelspartner, Sverige, har været ude i de største økonomiske problemer, som det svenske samfund har oplevet i nyere tid, og det vil vel stort set sige siden 1930'erne, så dér har vi heller ikke fået noget fra. Alligevel er det faktisk lykkedes ved at se i øjnene, at det ikke kun er dér, hvor vi har været gode, vi skal blive ved med at satse, men at vi også skal kunne satse på nye markeder, og det har dansk erhvervsliv heldigvis også været i stand til. Der har også været muligheder for det, og de muligheder er blevet udnyttet.

Derfor er der steder, hvor vi sandelig kan se nogle positive udviklinger, men det er der så nogle, der synes, at man ikke skal bidrage med i denne debat. Det synes jeg så til gengæld, at vi har været nogle stykker, der har været i stand til, og jeg vil i hvert fald også gerne understrege det.

Så ser vi en international uro, som jo altid er svær at vurdere den nøjere virkning af. Vi ville gerne kunne se, hvad det, der sker i Fjernøsten, nøjagtig betyder. Vi ville også gerne kunne sige, hvor lang tid det varer, og hvilken betydning det har for dansk erhvervsliv og for Danmark. Det kan vi ikke fuldstændig sige.

Vi kan heller ikke sige, hvad den russiske økonomis store problemer betyder for os. Vi kan bare sige, at verdensmarkedet er stærkt uroligt. Valutamarkederne er urolige, aktiemarkederne er urolige, og vi kan se nogle afsmitninger i Danmark.

Vi kan se nogle udviklinger i den danske økonomi, som har været i en så kraftig vækst, at vi står i nogle situationer, hvor der er risici for flaskehalse. Vi kan også se nogle stigende lønninger som tendens, og det sætter sig i, at vi har kunnet se et stærkt faldende overskud på beta-

lingsbalancen, som nu også for i år veksles til et underskud.

Det har vi forholdt os til fra regeringens side. Vi har jo ikke bare siddet og ventet på, at der stod et eller andet i avisen. Nej, det har nærmest været sådan, at aviserne har ventet i nogle måneder, efter at vi har foretaget os noget, med at komme og sige, at vi skulle foretage os noget.

Vi har lavet en pinsepakke, som på én gang både er stærkt socialt afbalanceret og også i sit udspil havde en meget, meget fornem erhvervspolitisk del, som i øvrigt Venstre og De Konservative under ingen omstændigheder ville kendes ved.

Så har vi fulgt op med meget stramme kommuneaftaler, og vi lægger et finanslovsforslag på bordet, som er til forhandling nu, og som også skal være med til at stabilisere den danske økonomi, en økonomi, som har brug for at blive stabiliseret, fordi det er gået så stærkt i Danmark, fordi det er gået så godt i Danmark, at der er behov for det, og fordi vi er mere sårbare i en situation, hvor der er uro i verden omkring os. Derfor har vi lagt an, som vi har, med såvel pinsepakke, kommuneaftaler og finanslovsforslag.

Kristeligt Folkepartis ordfører, hr. Flemming Kofod-Svendsen, spurgte til et af de billeder af erhvervslivet, som vi har prøvet at bidrage med i erhvervsredegørelsen, nemlig at vi er et meget rigt land. Det er vi, fordi vi har så utrolig mange beskæftigede. Vi er overhovedet det land, der beskæftiger den største del af befolkningen i den arbejdsdygtige alder. Men vi kan se et resultat, som vi også kan regne os frem til, nemlig at timeproduktiviteten er mindre i Danmark, end den er i flere af de lande, som vi typisk gerne vil sammenligne os med.

Så spurgte hr. Flemming Kofod-Svendsen, og det synes jeg er både rigtigt og relevant og bestemt ikke banalt at spørge om: Hvad er årsagerne? Jeg vil henvise til, at vi har forsøgt at gætte noget på det i den store erhvervsredegørelse, der kom den 1. oktober. Her er der et kapitel, der beskæftiger sig en del med problemstillinger, som peger på noget af det, der kunne være svarene.

Det er rigtigt, at noget af det, der kan være svarene, er, at vi har den meget store beskæftigelse, som indebærer, at også mennesker, der ikke er ét hundrede procent effektive en fuld arbejdsdag eller en fuld arbejdsuge, også tæller med, og så tæller de selvfølgelig ikke med så stor en kraft som så mange andre. Det indebæ-